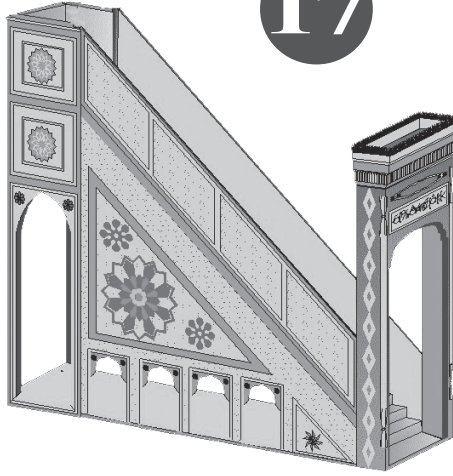

Hutbe

17

SOSYAL MEDYA KULLANIM İLKELERİ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلِمُ مَا تُوسِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ
إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ
الشِّمَالِ قَعِيدًا مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدًا!

Değerli Kardeşlerim!

Teknoloji artık her saniye başımızın, parmağımızın ve gözümüzün ucunda. Teknoloji yaşamımızı kolaylaştırır, ama onu kullanırken önümüze çıkan tehlikelerle çok dikkatli bir şekilde yüzleşmeliyiz.

Özellikle sosyal medya dediğimiz, bilgi, resim, video paylaşım ve haberleşme siteleri bilgiye erişimimizi çok kolaylaştırmakta ama bazı tehlikeleri de beraberinde getirmektedir. Maalesef bu tehlikelere karşı önlem alınmaması sebebiyle nice hayatlar sönmüş, ahlak timsali nice insan yozlaşmıştır. Aslında bu tehlikeli durum karşısında yapılması gereken çok basittir; çare hiç kimse görmese de bilmese de Allah'ın her anımızı bildiğini akıldan çıkarmayarak her daim Müslümanca davranmaktır.

Muhterem Müslümanlar!

İnsanda ahlaki bir zaafiyet varsa, sosyal medya arkasına saklanıp iftira atmaya kahramanlık, edepsizliği hayat düsturu olarak kabul edebiliyorsa, bu insanı sosyal medya bozmamıştır. Aksine sosyal medya bu insanın ahlaksızlığını gün yüzüne çıkarmıştır. Hâlbuki biz her an denetim altında olduğumuza iman ediyoruz. Açık gizli ne yaptysak bir gün hesabını vermek üzere bunlar

karşımıza çıkacaktır. Çünkü Rabbimiz şöyle buyuruyor: *“Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin ona verdiği vesveseyi de biz biliriz. Çünkü biz ona şah damarından daha yakınız. Üstelik, biri insanın sağ tarafında, biri sol tarafında oturmuş iki ahçı melek de insanın yaptıklarını alıp kaydetmektedir. İnsan hiçbir söz söylemez ki onun yanında yaptıklarını gözetleyen ve kaydeden hazır bir melek bulunmasın.”* (Kâf, 50/16-18)

Aziz Müminler!

Eğer şu temel ilkelere uymakta zorlanıyorsak, bilelim ki sosyal medya bizim işimiz değildir. Bu ilkeler kısaca şunlardır:

Kötülüğe çığır açmamak: Efendimiz (s.a.s.) şöyle buyurur: *“Kim söz ve eylemleriyle kötü bir çığır açarsa onun günahını üstlenir ve o devam ettikçe kendisine günah yazılmaya devam edilir.”* (Müslim)

Hazları kışkırtmaktan sakınmak: İnsanların hazlarını tetikleyen görüntülerden kaçınmak gerekir. Yenilen bir yemeğin paylaşılması buna örnektir.

Görüntü paylaşımında mahremiyete riayet: Resimler zihinsel tasavvuru, hayal etmeyi beraberinde getirir. Bu sebeple paylaşılan resim ve videolarda mahremiyete çok önem vermek gerekmektedir.

Her kelimeyi mutlaka bir gün hesabının verileceği bilinciyle yazmak: Unutmayalım ki yazdıklarımızı ve yaptıklarımızı sosyal medyadan çok daha iyi bir şekilde kaydeden melekler vardır.

İspat edilmedikçe insanın masumiyetine itibar etmek: Karşımıza çıkan her haberi hemen doğru kabul ederek yanlış haberlerin, iftiraların yayılmasına katkı sağlamamamız gerekir.

Gizli hâllerin peşine düşmemek: Bir insanın işlediği günah bile olsa onun deşifre edilmesi yasaktır, kişilik haklarına tecavüzdür. Bu da kötü hâllerin topluma dağıtılması demektir.

Suç ve cezada şahsiliği esas alarak kitleleri toptan zan altında bırakmamak: Diyelim ki birisi suç işledi. Bu suçu genelleştirmek o insanlara zulümdür. Hiç kimse ve hiçbir toplum ya da topluluk bir başkasının suçundan dolayı suçlanamaz, cezalandırılmaz.

Ve son olarak;

Hiç kimseyle alay etmemek, hiç kimseyi küçümsememek: Maalesef insanlarla alay etmek sosyal medya ortamında bir başlanınca ucu alınmayan bir hâle dönüşmektedir. Unutmayalım ki başkası ile alay etmek, zayıf insanların işidir.

Хутбе

17

ПРАВИЛАТА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА СОЦИАЛНИТЕ МЕДИИ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلْمُمْ مَا تُؤَسُّوسُ بِهِ نَفْسُهُ وَحَنُّنْ أَقْرَبُ
إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ! إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ
الشِّمَالِ قَعِيدًا! مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدًا!

Уважаеми братя!

На днешно време технологията е постоянно с нас и в нашите ръце. Тя улеснява нашия живот, но докато я използваме, трябва да сме на ясно с някои от опасностите, които крие.

Така наречените социални медии, улесняват достъпа ни до всички видове информации, новини, снимки, видеа и т.н., но заедно с това водят със себе си и редица опасности. За съжаление, поради това, че не се вземат предпазни мерки срещу тях, живота на много хора бива съсипван, а други, които са били пример със своя характер и нрав, са преживели индивидуален нравствен упадък.

Всъщност, това което трябва да се направи против тази опасна ситуация е много просто; изходът е там, мюсюлманинът да осъзнае, че дори и да е сам, и никой да не го вижда и чува, то Аллах знае и вижда всяко негово действие, и за това трябва да се отнася като истински мюсюлманин.

Скъпи братя!

Ако в един човек има морални слабости и криейки се зад социалните медии, приема клеветничеството за героизъм и безсрамие то за основно правило в своя живот, то тогава социалните медии не са виновни за развалата на този човек. Напротив, те са тези, които изваждат неговото безсрамие на бял свят. Защото ние, мюсюлманите, вярваме, че сме под постоянно

наблюдение, и един ден всичко, което сме сторили – скрито или открито, ще излезе пред нас и всички ние ще отговаряме за делата, които сме извършили.

Нашия Създател повелява следното: **“Сътворихме Ние човека и знаем какво му напиева неговата душа. Ние сме по-близо до него, отколкото вената на шията [му]. Отдясно и отляво до него стоят двама записващи меляикета, не изрича и една дума, без да има готов надзорник при него.”** (Каф, 50: 16-18)

Скъпи вярващи!

Ако се затрудняваме при изпълнението на принципите, които ще споменем след малко, то тогава трябва да знаем, че социалните медии не са за нас...

Накратко тези принципи са следните:

-Да не ставаме причина за извършване на зло: Пратеника на Аллах (с.а.с.) е казал: *„Който стане причина за възникването на зло, той ще носи както греха от стореното зло, така и дял от греха на всички останали, които го извършат след него.“* (Муслим)

-Да избягваме подстрекателствата на чуждото его (нефс). Като например споделянето на снимки със сервирани пред хората ястия и питиета.

-При споделяне на снимки или видео, да спазваме неприкосновеността (махремийет), тоест честта на хората, чиито снимки споделяме. Снимките предизвикват въображения и представи, поради което при споделянето на подобни материали изключително много трябва да се обръща внимание върху честта на хората, чиито снимки се споделят.

-Да пишем със съзнанието, че един ден ще отговаряме за всяка дума, която сме споделили: Не трябва да се забравя, че има меляикета, които много по-добре от социалните медии записват това, което пишем и вършим.

-Да вярваме в невинността на индивида, докато не се докаже обратното: Тоест да не се приема за вярна всяка новина, която се публикува, и да не се подпомага разпространението на лъжите и клеветите.

-Да не преследваме тайните на хората: Дори и ако човек е извършил грях, неговото разобличаване не е позволено. Всичко това става причина за разединението на мюсюлманската общност.

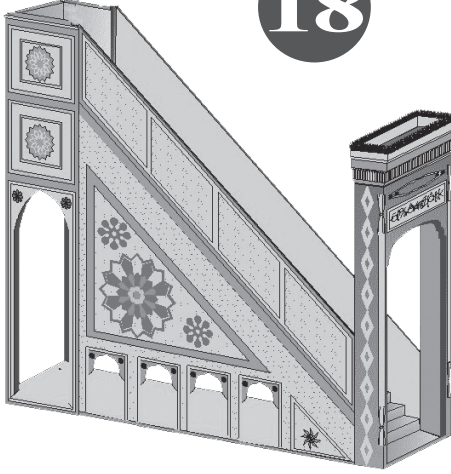
-При обвинение и наказание да вземаме предвид индивидуалността, и да не се съмняваме от определени групи и общности. Например, ако някой е извършил престъпление, универсализирането на това престъпление върху цялото общество е гнет. Защото нито една общност или личност не могат да бъдат обвинени поради престъплението на други.

И накрая;

-Да не се подиграваме и подценяваме хората. За съжаление подигравката с хората в социалните медии само по себе си се превърна в едно необуздано положение. И да не забравяме, че подигравката с другите е от признаците на слабонравствените хора.

Hutbe

18

KÂMİL MÜMİNİN ÖZELLİKLERİ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تَلَيَّتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ!
الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ! أُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا
لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ!

Muhterem Müslümanlar!

Bir insan, Yüce Allah'ın varlığına ve birliğine, Hazreti Muhammed (s.a.s.)'in Onun kulu ve elçisi olduğuna, meleklerle, kitaplara ve diğer peygamberlere, ahiret gününe ve kadere inanmakla müslüman olur.

Her mü'min, imanını geliştirip kuvvetlendirmek, kâmil ve olgun bir müslüman olmak için gayret göstermek zorundadır. Bu ulvi dereceye ulaşmak için Rabbimizin emirlerini tutmak, yasaklarından uzak durmak ve Peygamberimizin sünnetlerine uymak gerekir.

Aziz Cemaat!

Yüce Allah, kitabımız Kur'ân-ı Kerimde kâmil mü'min'in bazı özelliklerini şöyle ifade etmiştir: **"Müminler ancak o kimselerdir ki; Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir. O'nun ây-**

etleri kendilerine okunduğu zaman bu onların imanlarını artırır. Onlar sadece Rablerine tevekkül ederler. Onlar namazı dosdoğru kılan, kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah yolunda harcayan kimselerdir. İşte onlar gerçekten mü'minlerdir. Onlara, Rableri katında yüksek mertebeler, bağışlanma ve cömertçe verilmiş rızık vardır." (el-Enfâl, 8/2-4)

"Onlar, namazlarında derin saygı içindedirler. Onlar, faydasız işlerden ve boş sözlerden yüz çevirirler. Onlar, zekâtı öderler. Onlar, ırzlarını korurlar. Yine onlar, emanetlerine ve verdikleri sözlere riâyet ederler. Onlar, namazlarını kılmağa devam ederler." (el-Müminun, 23/2-5, 8-9)

"Onlar şahitliklerini dosdoğru yapan kimselerdir." (el-Meâric, 70/33)

"Onlar bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcayanlar, öfkelerini yenenler, insanları affedenlerdir. Allah iyilik edenleri sever. Yine onlar, çirkin bir iş yaptıkları yahut nefislerine zulmettikleri zaman Allah'ı hatırlayıp hemen günahlarının bağışlanmasını isteyenler -ki Allah'tan başka günahları kim bağışlar- ve bile bile, işledikleri günah üzerinde ısrar etmeyenlerdir." (Âl-i İmrân, 3/133-134)

Değerli Kardeşlerim!

Mümin, günah ve kötülüğü çirkin görmeli, iyiliği sevmeli, kendisi için istediğini başkaları için de istemeli, kendisi için uygun görmediği şeyi başkaları için de uygun görmemelidir.

İnsanların eksikliklerini değil, kendi kusurlarını araştırmalı, övüldüğünde tevazu göstermeli, elindekilerin değerini bilip Rabbine şükretmelidir.

Hutbemi Sevgili Peygamberimizin bir hadisi ile bitirmek istiyorum; **"Sizin hayırlınız, kendinden iyilik umulan ve kötülüğünden emin olunan kimsedir."** (Müslim)

Хутбе

18

КАЧЕСТВАТА НА ИСТИНСКИЯ ВЯРВАЩ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ!
الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ! أُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا
لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ!

Братя мюсюлмани!

Знаем, че когато един човек повярва в съществуването и единството на Аллах Теаля и това, че Мухаммед (с.а.с.) е Негов раб и пратеник; в меляикетата; в книгите; в пейгамберите; в съдния ден и съдбата, той става мюсюлманин. Но заедно с всичко това, всеки вярващ трябва да се стреми да бъде съвършен и зрял мюсюлманин, като развива и укрепва своята вяра. А за да се добере до тази висша степен, той трябва да се подчини на заповедите на Аллах Теаля, да страни от всичко, което Той е забранил и да следва суннета на Неговия Пейгамбер (с.а.с.).

Уважаеми братя!

Аллах Всемогъщия, посочвайки някои от качества на истинските вярващи в Свещения Коран, повелява следното:

„Вярващите са онези, които щом бъде споменат Аллах, сърцата им тръпнат, и щом им бъдат четени Неговите знамения, те усилват вярата им, и на своя Господар се уповават; които отслужават намаза и от онова, което сме им дали, раздават. Тези са истинските вярващи. За тях има степени при техния Господар, и опрощение, и щедро препитание..“ (ел-Енфал, 8: 2-4)

„Сполюката е за вярващите, които в своя намаз са смирени, и които от празнословие то странят, и които милостивията зекят дават, и които целомъдрието си пазят,... и които повереното им и обетите си съблюдают, и които своите молитви редовно отслужават,...“ (ел-Мунун, 1-5; 8-9)

„...и които в своите свидетелства са правдиви,..“ (ел-Меаридж, 70: 33)

„...които раздават и в охолство, и в оскъдица, и за сдържащите гнева си, и за извиняващите хората, – Аллах обича благодетелните, – и за онези, които щом сторят непристойност или угнетят сами себе си, споменават Аллах и молят опрощение за своите грехове, – а кой освен Аллах опрощава греховете? – и не упорстват в своите деяния, знаейки,..“ (Ал-и Имран, 3: 134-135)

Скъпи братя!

Вярващият трябва да се отвращава от злините и греховете, и да обича добротата. Да иска за другите, това което иска за себе си. Това, което вижда, че не е подходящо за него, не трябва да го смята подходящо и за другите.

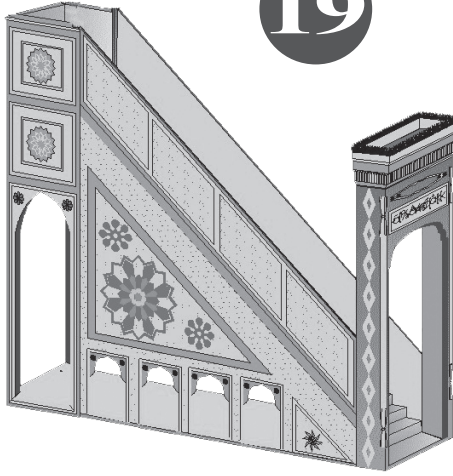
Не трябва да преследва недостатъците на хората, а да се занимава със своите. При похвала не трябва да не се възгордява, а да бъде смирен. Винаги трябва да оценява това, което притежава и да благодари на Аллах Теаля за богатата, с които го е дарил.

Искам да завърша хутбето си с един от хадисите на Пратеника (с.а.с.), в който се казва:

„Най-добрият сред вас е онзи, от който хората очакват само добро и са сигурни, че няма да ги сполети неговото зло.“ (Муслим)

Hutbe

19

ÇOCUKLARIMIZ VE KUR'AN ÖĞRENİMİ

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورًا

Değerli Kardeşlerim!

Yüce Allah'ın bizlere en büyük ve en önemli lütuflarından birisi çocuklarımızdır. Tertemiz bir fitrat üzere bizlerin sorumluluğuna emanet edilen çocuklarımızın fiziksel ve ruhsal gelişimlerinde, içinde doğup büyüdükleri aile ortamının etkisi büyüktür.

Değerli Kardeşlerim,

Çocuğun ilk eğitim merkezi, baba ocağı ve ana kucağıdır. Çocuk, Müslüman kimlik ve kişiliğini kulağına okunan ilk ezandan itibaren aile okulunda kazanır. Allah demeyi, dinin temeli kelime-i şهادeti, “Lâ ilâhe illâllâh” zikrini, abdest almayı, namaz kılmayı, oruç tutmayı aile okulunda öğrenir.

Bu eğitim kurumunun başöğretmenleri ise anne-babalardır. Sabah uyandığında annesini seccadenin başında, babasını helâl rızkın peşinde gören çocuklar için ilk örnek ve model insan, anne ve babasıdır.

Aziz Kardeşlerim!

Çocuklarımızın temel aile eğitimlerini tamamlamak, dinî, millî ve ahlâkî değerlerini korumak amacı ile müftülüklerimizin nezaretinde camilerde yürütülen Kur'an kurslarına katılmasına anne-babalar olarak önem verelim ve onları teşvik edelim.

Yavrularımız, yaz aylarında, hafta sonlarında ve okul tatillerinde camilerimizle tanışsınlar. Camilerimizde bizlerle birlikte rükû ve secdelerde buluşsunlar. Kendisine, anne ve babasına, yaşadıkları köy ve şehre, vatan-millet ve devletine, insanlığa faydalı, hayırlı ve salih birer evlât olsunlar.

Kıymetli Kardeşlerim,

Unutmayalım ki; anne-babalık vazifesi sadece çocuğun maddî ihtiyaçlarını karşılamakla sınırlı değildir. Çocuklara doğru ve sağlıklı bir eğitim vermek öncelikle ebeveynin görevidir ve bunu bizzat kendileri üstlenmelidir.

Anne ve babaların çocuklarına karşı en önemli sorumluluklarından biri, onu İslâmî terbiye ile yetiştirerek, dünya ve ahiretin tehlikeli durumlarına karşı korumaktır. Zira, İslâm ahlâkı ile yetişmiş nesiller; insanlık için barış ve huzur kaynağı, anne-babalar için de dünya ve ahiret mutluluğu, göz nuru ve yüz akıdırlar.

Bu nedenle Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) “Çocuklarınızı şu üç hususta yetiştirin: Peygamber aşkı ve sevdası, ehl-i beyt sevgisi ve Kur'an talim ve terbiyesi. Çünkü Kur'an hafızları, hiçbir gölgenin bulunmadığı kıyamet günü peygamberlerle, salihlerle beraber Allah'ın arşının gölgesindedirler.” (Feyzü'l-Kadîr) buyurmuştur.

Muhterem Müminler!

“Allah'ın kitabını okuyanlar, namazı kılanlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan Allah için gizli ve açık harcayanlar, asla zarara uğramayacak bir kazanç umabilirler.” (Fâtır, 35/29) Ayeti, Kur'an'ı okuyup anlamının, İslâm'a hizmet etmenin ne kadar hayırlı olduğunu haber vermektedir.

Hutbemi çocuklarının Kur'an öğrenmesine ve İslâmî terbiye ile yetişmesine gayret eden anne-babalara Peygamber Efendimizin şu güzel müjdesi ile bitirmek istiyorum: “İnsanoğlu öldüğü zaman amel defteri kapanır. Şu üç kişinin amel defteri ise kapanmaz ve bunlara sevap yazılmaya devam eder. Sadaka-i cariye, yani kalıcı bir hayır bırakan kişi. İlmini insanlığın hayır ve hizmetine sunan kişi. Kendisine hayır duada bulunan bir evlat yetiştiren kişi.” (Müslim)

Хутбе

19

НАШИТЕ ДЕЦА И ИЗУЧАВАНЕТО НА КОРАНА

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورًا

Скъпи мои братя!

Несъмнено, едно от най-значимите и важни неща, с които ни дарил Аллах са нашите деца. Децата ни се поверяват чисти и невинни. Отговорността за тях е наша. Важна е ролята на семейството, за тяхното физическо и духовно развитие.

Скъпи братя!

Първото училище на детето е бащиният дом и майчината ръка. Детето придобива мюсюлманската си самоличност в семейното огнище, семейното училище. Там се учат да споменават името на Аллах, основата на религията - келиме-и тевхид - «Ля иляхе илляллах», абдеста, намаза, говеенето през месец Рамазан. А главните учители на това «учебно заведение» са майката и бащата. За децата, които сутрин, събуждайки се виждат майка си върху молитвеното килимче, а баща си тръгнал на работа за честна печалба, тези родители са модел за пример.

Мухтерем джемаат!

Каго родители трябва да пращаме децата си на Коран курсовете, където ще надграждат

изученото от семействата си и така ще осъзнаят религиозните и куртурните ни ценности. През лятото, ваканциите и почивните дни децата ни да се запознаят с джамията. Там заедно да застанем на рюкю и седжде. Да бъдат полезни на себе си, на майките и бащите си, за селото и града, в който живеят и за цялото човечество. Да бъдат предани на родината си.

Уважаеми мюсюлмани!

Да не забравяме, че да бъдеш родител не означава само да подпомагаш детето си материално. На първо място родителят е длъжен да даде добро образование и възпитание на детето си, това е негово задължение. Едно от най-важните задължения на родителите е да възпитат у детето си ислямски морал, за да може детето да бъде защитено от опасностите на земята и отвъдния свят. Децата, израснали с този морал, са гарант за едно мирно бъдеще за човечеството, за щастливи дни на родителите си. Поради тази причина Мухаммед (с.а.с) е казал: *«При възпитанието на децата си внимавайте за тези три неща: Обич към Пратеника на Аллах, обич към неговото семейство (ехл-и бейт), учение за Корана и възпитание по Корана. Защото халфъзите в съдния ден, когато не ще има сянка никъде, ще са заедно с пратениците и праведните под сянката (на Аллах).»* (Фейзул Кадир)

Скъпи братя!

«Онези, които четат Книгата на Аллах и изпълняват намаза, и дават скришом и явно от онова, което им дарихме, наистина се надяват на търговия, която не ще пропадне.» (сура Фатир, 35: 29) Този аяет ясно говори за важноста и ползата от изучаването и разбирането на Корана.

Искам да завърша хутбето с тази прекрасна вест на Пратеника на Аллах (с.а.с.): *«Един човек щом си отиде от този свят, книгата на неговите дела се затваря. На тези трима обаче книгата не се затваря и писането на севаб продължава. Този, който е оставил садака-и джарие, тоест нещо, което продължава и след неговата смърт. Ученият, който е предоставил знанието си на хората. И този, който е възпитал дете, което ще се моли след него.»* (Муслим)

Hutbe

20

İSLÂM'IN BEŞ TEMEL HEDEFİ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ
إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا
أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

Kıymetli Kardeşlerim!

İslâm dininin, insanı bütün mahlûkattan üstün tutması, Allah'ın insana verdiği değeri gösterir. İnsanın dinini, aklını, canını, malını ve neslini korumak İslâm dininin temel hedefidir. İnsan ve toplum açısından birinci dereceden sorumluluk alanına giren bu haklar ihlal edildiği zaman hem kendi güvenliğimiz hem de toplumsal huzurumuz tehdit altındadır.

İnsanı insan yapan en önemli özelliklerin başında akıl gelir. İnsan, dünya ve ahiret mutluluğunu bu vasıta ile kazanır. Onun için dinimiz, insanın **aklını korumak** için bir takım tedbirler almıştır.

İslâm, aklı devamlı veya geçici olarak işlemeze hale getiren, muhakeme kabiliyetini körelten ve zihni uyuşturan her çeşit uyuşturucuyu, sarhoşluk veren bütün maddeleri ve alkollü içkileri yasaklamıştır.

Değerli Müminler!

Toplumun güven ve huzuru için hayati öneme sahip olan **“mal ve can güvenliği”**nin korunması da İslâm'ın temel hedeflerindedir.

Cenâb-ı Hak hutbemizin başında okuduğumuz ayette şöyle buyurur: **“Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda bâtil yollarla yemeyin. Ancak karşılıklı rıza ile yapılan ticaretle olursa başka. Kendinizi helak**

etmeyin. Şüphesiz Allah size karşı çok merhametlidir.” (en-Nisâ, 4/29)

Ayette ifade edilen meşrû olmayan kazanç; kumar, hırsızlık, gasp, rüşvet, faiz, yalan, hile, aldatma, fuhuş gibi her türlü din ve ahlâk dışı yollarla elde edilen servettir. Peygamberimiz: **“Öyle bir devir gelecek ki, insanoğlu, aldığı şeyin helalden mi, haramdan mı olduğuna hiç aldırmayacak.”** (Buhârî) hadisiyle ahir zamandaki bu hastalığa işaret etmekte ve bizlere şu tavsiyede bulunmaktadır:

“Ey insanlar! Allah'a karşı gelmekten sakının, rızık güzel bir şekilde kazanın, çünkü hiçbir kimse biraz gecikse bile, rızıkını tamamen almadıkça ölmeyecektir. Helâl olanı alın, haram olanı bırakın” (İbn Mâce)

Canın korunması hakkında Rabbimiz şöyle buyuruyor: **“Kim bir mümini kasten öldürürse cezası, içinde ebedî kalacağı cehennemdir...”** (en-Nisâ, 4/93) **“Her kim bir insanı öldürürse sanki bütün insanları öldürmüş gibi olur ve her kim de bir insanın hayatını kurtarırsa sanki bütün insanları kurtarmış gibi olur...”** (el-Mâide, 5/32)

Bu hususta Efendimiz (s.a.s.) ise şöyle buyurmuştur: **“Bir müminin öldürülmesi, Allah katında dünyanın yok olmasından daha büyük bir günahdır.”** (Nesâî)

Değerli Kardeşlerim!

İslâm, **neslin korunması** hususunda ise nikâhı emretmiş; **“Zinaya yaklaşmayın”** uyarısıyla her türlü nikahsız birlikteliği yasaklamış ve geçmişte şehvet azgınlıkları yüzünden azaba uğramış ve yok olmuş kavimleri ibret için bizlere haber vermiştir.

“Her dinin bir karakteri vardır, İslâm'ın karakteri ise hayâdır!” (İbn Mâce); **“Hayâ imandandır”** (Buhârî) ifadeleriyle haya sahibi müminler olmamızı tavsiye eden Efendimiz (s.a.s.), hayasızlık ve zinanın yaygınlaşmasının kıyametin bir habercisi olduğunu vurgulamıştır.

İslâm'ın temel hedeflerinden birisi de **dinin korunmasıdır**. Din duygusu insanda doğuştan gelen fitri bir duygudur. Nasıl ki nefes almamak maddi ölüm alameti ise, Rabbimizden uzak imansız kalmakta manevî ölüm alâmetidir. Bedenimiz nefessiz kalırsa ölür, ruhumuz ise imansız ve ibadetsiz kalırsa ölür.

Хутбе

ПЕТТЕ ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ИСЛЯМА

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ
إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا
أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

Скъпи братя!

Ислямът поставя на най-високо стъпало човека измежду всички твари на земята. Опазването на вярата, разума, живота, имота и семейството на човека е основна цел на исляма. Когато тези основни права на човека са застрашени, това означава, че са застрашени нашата лична свобода и хармонията в обществото.

Едно от най-важните качества на човека и това, което го отличава от останалите създания, е умът. Посредством него човек намира щастието си в земния и отвъдния живот. Затова нашата религия е взела някои мерки за «опазване на човешкия ум».

Ислямът е забранил всякакви неща като алкохола и наркотиците, които «замъгляват» разума и стават причина човек да изгуби способността си да разсъждава правилно.

Скъпи вярващи!

Една друга жизненоважна цел на исляма е опазването на живота и имота на човека. В знамението, което четохме в началото на хутбето Всевишният Аллах повелява: **«О, вярващи, не изяждайте своите имоти с измама помежду си, освен ако е търговия по ваше взаимно съгласие. И не убивайте сами себе**

си! Към вас Аллах е милосърден.» (ен-Ниса, 4: 29)

Хазарт, кражба, изнудване, подкуп, лихва, лъжа, измама, проституция са все неща, които са забранени от исляма и са определени за харам. Пейгамберът (с.а.с.) повелява: *«Ще дойде такова време, в което човек няма да се интересува от това дали стоката, която купува е хелял или харам.»* (Бухари) А в един друг хадис се казва: *«О, хора! Не заставайте срещу волята на Аллах, избирайте печалба по позволения начин, защото никои човек, дори и с малко закъснение, няма да умре преди да получи полагаемото си. Вземете това, което е хелял и оставете, което е харам.»* (Ибн-и Мадже)

По отношение на опазването на живота Всевишният Аллах повелява така: *«А онзи, който умишлено убие вярващ, възмездие то му е адът, там ще пребивава вечно.»* (ен-Ниса, 4: 93) *«Заради това предписахме на синовете на Исраил, че който убие човек не за човек или заради поквартата му по земята, той сякаш е убил всички хора. А който спаси човек, той сякаш е спасил всички хора.»* (ел-Маиде, 5: 32)

По този въпрос Расул-и Екрем (с.а.с.) е казал: *«За Аллах убиването на един мюсюлманин е по-голям грях от погубването на земното кълбо.»* (Несаи)

А за опазването на семейството и поколението Аллах заповядва бракосъчетанието. С повелята *«Не се доближавайте до прелюбодеянието!»* и разказите за народите погубени заради похотливостта си, ни предупреждава да стоим далеч от всякакви действия и мисли, които биха ни тласнали в блатото на харамата. Пратеникът (с.а.с.) повелява: *«Всяка религия си има един характер, характерът на исляма е свенливостта.»* (Ибн-и Мадже) и *«Свенливостта е от вярата.»* (Бухари) В хадисите си Мухаммед (с.а.с.) е подчертал, че когато се разпространи прелюбодеянието сред народите, това е ишарет за близостта на къяметския ден.

От главните цели на исляма е и опазването на вярата на човека. Склонността да се вярва е нещо, което човек притежава по рождение, това се съдържа в неговата природа. Тъй както оставането без дъх е знак за телесната смърт, така и оставането без вяра тласка човека към неговата духовна смърт. Тялото ни умира, когато остане без въздух, а душата - без вяра и молитва.